

**Posudek vedoucího disertační práce Mgr. Ing. Terezy Krupové
„Formování právního vědomí studentů vysokých škol
neprávního zaměření“**

1. *Tereza Krupová* předložila disertační práci, jež je po mém soudu solidní rozsahem i obsahem. Je to téměř 190 stran autorského textu, k nimž je třeba přičíst stránky s povinnými náležitostmi každé práce, nanejvýš kvalifikační, a také přílohy, v nichž jsou zpracovány dotazníky tvořící empirickou (výzkumnou) část práce.

Zvolené téma volně patří do sociologie práva, jež je u nás – s výjimkou kriminologie – pohřbeno oborem nepřilíživým. Také proto je třeba uvítat každý pokus o jeho pěstování v podobě teoretické nebo praktické. A takovým pokusem, pokusem úspěšným, je i tato práce.

2. Autorčin výběr tématu byl současně ovlivněn její už několikaletou pedagogickou praxí ze středních škol i z naší fakulty (základy společenských věd, základy práva, street law, politologie). Patří totiž k rozrůstajícímu se okruhu právních didaktiků, kteří si uvědomují důležitost přizpůsobení formy i obsahu pedagogického sdělení konkrétnímu auditoriu. Proto se rozhodla zjišťovat, jak a co se vlastně o právu dozvídají studenti vysokých škol neprávního zaměření, kteří budou tvořit součást široce definované společenské elity. Vyšla přitom z předpokladu, že kromě základního upozornění na regulatorní funkci práva jako specifického normativního systému by měli získávat především praktické informace propojující právo a jimi studovaný obor. K tomu účelu zpracovala dotazník „učitelský“ a „studentský“, jež šířila prostředky elektronické komunikace. Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření tvoří empirickou část disertační práce.

Části empirické předchází část teoretická, jež spočívá zejména v analýze proměn vysokoškolského vzdělávání, resp. typu vysokoškoláků, a dále v rozboru právního vědomí, možností jeho kultivace, právní socializace atd. Právě na toto pojednání účelně navazuje zkoumání ovlivňování právního vědomí formální výukou.

3. Autorka se opírá o desítky titulů české i cizojazyčné literatury, pracuje také s judikaturou, avšak vždy na základě racionální úvahy, proč a co citovat, resp. jakými vlastními komentáři citované doplnit. Nejde tedy o citace samoúčelné. Text je čtivý, plyne bez zádrhelů, zdá se mi být formálně bezvadný.

4. Sympatické je, že empirická část nezastírá možná vylepšení dotazníku. Jeho podoba byla konzultována se mnou i dalšími kolegy na katedře, teprve při zpracování dat se však může ukázat, že některá formulace mohla být přesnější. Zdá se mi tedy, že sama autorka se díky psaní své disertační práce učí, což jí může být do budoucna ku prospěchu.

5. *T. Krupová* postupovala samostatně, takže jsem skutečně mohl být jen jakýmsi supervizorem. Konzultovali jsme strukturu práce, vhodnou literaturu, četl jsem a připomínkoval jednotlivé kapitoly, viděl jsem práci jako celek. Doktorandka přistupovala k mým podnětům vstřícně. Dvakrát byla disertace předmětem prezentace na vědeckém semináři katedry politologie a sociologie, vždy přilákala kromě pravidelných účastníků také další zájemce. Téma se tudíž jeví být pro studentskou obec evidentně atraktivním. Výsledky svého zkoumání a přemýšlení autorka shrnula v přehledném „Závěru“. Nejen kvůli oficiálnímu požadavku publikace podstatné části disertační práce soudím, že je možné učinit ji základem dvou článků, teoretického a empirického. Jsem rád, že se k tomu autorka sama chystá.

6. Uzavřít mohu doporučením připuštění disertační práce k obhajobě.

V Praze dne 2. července 2015

doc. JUDr. Jan Kysela, Ph.D.